

ระเบียบสำนักทะเบียนกลาง
ว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย
พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘/๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๘/๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘/๑ มาตรา ๓๘/๒ และมาตรา ๓๘/๓ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ผู้อำนวยการทะเบียนกลางออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย พ.ศ.”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย” หมายถึง

(๑) คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และมีใบสำคัญถิ่นที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง หรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนคนต่างด้าว แล้วแต่กรณี และบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

(๒) คนต่างด้าวซึ่งได้รับการผ่อนผันให้พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

(๓) คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

(๔) คนต่างด้าวที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และบุตรที่เกิดในราชอาณาจักรและไม่ได้สัญชาติไทยโดยการเกิดตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ

(๕) บุคคลที่นายทะเบียนไม่สามารถรับแจ้งการเกิดหรือเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านเนื่องจากยังไม่อาจพิสูจน์สถานะการเกิดและสัญชาติของผู้นั้น ซึ่งนายทะเบียนได้จัดทำทะเบียนประวัติให้ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

“บัตร” หมายความว่า บัตรประจำตัวที่นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นออกให้แก่คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยหรือบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

“ผู้ถือบัตร” หมายความว่า ผู้มีชื่อเป็นเจ้าของบัตร

ข้อ ๕ บัตรประจำตัว มี ๒ ชนิด ได้แก่

(๑) บัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย เป็นบัตรที่ออกให้กับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ท.ร.๑๓ และ ท.ร.๑๔

(๒) บัตรประจำตัวบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน เป็นบัตรที่ออกให้กับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนประวัติสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ท.ร.๓๘ ก

ข้อ ๖ ในบัตรประจำตัวอย่างน้อยต้องมีรายการของผู้ถือบัตร ได้แก่ คำนำหน้านาม ชื่อตัว ชื่อสกุล (ถ้ามี) วันเดือนปีเกิด เลขประจำตัว ๑๓ หลัก รูปถ่าย ที่อยู่ตามทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ เลขหมายคำขอมีบัตร เป็นต้น และมีรายการวันออกบัตร วันบัตรหมดอายุ และชื่อและลายมือชื่อผู้ออกบัตร

เลขหมายคำขอมีบัตร ประกอบด้วยเลข ๑๒ หลัก แบ่งออกเป็น ๓ ชุด โดยเลขชุดแรกมี ๔ หลัก หมายถึงรหัสสำนักทะเบียนที่จัดทำบัตร ชุดที่สองมี ๒ หลัก หมายถึงจำนวนครั้งในการทำบัตรของผู้นั้น และชุดที่สามมี ๖ หลัก หมายถึงลำดับที่ในการจัดทำบัตรของสำนักทะเบียนนั้น

ข้อ ๗ คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีอายุตั้งแต่ห้าปีบริบูรณ์แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ และมีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓ หรือ ท.ร.๑๔) หรือทะเบียนประวัติ ท.ร.๓๘ ก ที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นจัดทำขึ้นตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องด้วยการทะเบียนราษฎร ต้องมีบัตรภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีอายุครบห้าปีบริบูรณ์ หรือวันที่ย้ายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน หรือจัดทำทะเบียนประวัติ แล้วแต่กรณี ยกเว้นคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามข้อ ๔ (๓) ที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรติดต่อกันเป็นเวลาไม่ถึงหกเดือน

ผู้ถือบัตรที่บัตรเดิมหมดอายุ บัตรหายหรือถูกทำลาย หรือบัตรชำรุด ต้องมีบัตรใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่บัตรหมดอายุ บัตรหายหรือถูกทำลาย หรือบัตรชำรุด แล้วแต่กรณี

ผู้ถือบัตรที่ได้แก้ไขรายการชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุล หรือวันเดือนปีเกิดในทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓ หรือ ท.ร.๑๔) หรือทะเบียนประวัติ ต้องเปลี่ยนบัตรภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ย้ายทะเบียนได้แก้ไขรายการดังกล่าวในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ

ข้อ ๘ การขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่ และขอเปลี่ยนบัตรตามข้อ ๖ ให้คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยยื่นคำขอตามแบบทำยระเบียบนี้ต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ณ สำนักทะเบียนแห่งที่มีระบบการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ในท้องที่อำเภอหรือท้องถิ่นที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งกรณีคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยมีอายุต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์ ให้บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือบุคคลที่รับอุปการะดูแลเด็ก เป็นผู้ยื่นคำขอแทน แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิ์ถ้าเด็กมีความประสงค์จะยื่นคำขอด้วยตนเอง

ผู้อำนวยการทะเบียนกลางอาจกำหนดให้สำนักทะเบียนอื่นนอกเหนือจากสำนักทะเบียนตามวรรคหนึ่งจัดทำบัตรให้กับคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยก็ได้

ข้อ ๙ เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับคำขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตรของคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) เรียกและตรวจสอบหลักฐานที่บ่งบอกถึงรายการบุคคลของผู้ขอ ดังนี้

กรณีขอมีบัตรเป็นครั้งแรก ได้แก่ สำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓ หรือ ท.ร.๑๔) หรือสำเนาทะเบียนประวัติ ท.ร.๓๘ ข และเอกสารที่ทางราชการออกให้ซึ่งมีรูปถ่ายของผู้ขอมีบัตร เช่น ใบสำคัญถิ่นที่อยู่

ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หนังสือเดินทางที่แสดงถึงการได้รับอนุญาตให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักร เป็นต้น ทั้งนี้ หากผู้ขอมีบัตรไม่มีเอกสารที่ทางราชการออกให้ดังกล่าว ให้นายทะเบียนสอบสวนพยานบุคคลที่น่าเชื่อถือแทน จำนวน ๒ คน

กรณีขอมีบัตรใหม่เนื่องจากบัตรเดิมหมดอายุ ได้แก่ บัตรเดิมที่หมดอายุ

กรณีขอมีบัตรใหม่เนื่องจากบัตรหายหรือถูกทำลาย ได้แก่ หลักฐานการแจ้งเอกสารหาย และสำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓ หรือ ท.ร.๑๔) หรือสำเนาทะเบียนประวัติ ท.ร.๓๘ ข หรือสำเนาบัตรเดิมที่หายหรือถูกทำลาย

กรณีขอเปลี่ยนบัตรเนื่องจากบัตรเดิมชำรุดในสาระสำคัญ หรือแก้ไขรายการชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุล หรือวันเดือนปีเกิด ได้แก่ บัตรเดิม และสำเนาทะเบียนบ้าน (ท.ร.๑๓ หรือ ท.ร.๑๔) หรือสำเนาทะเบียนประวัติ ท.ร.๓๘ ข ที่มีบันทึกการแก้ไขรายการ (เฉพาะกรณีแก้ไขรายการในทะเบียน)

(๒) ตรวจสอบรายการบุคคลจากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎร รวมถึงภาพใบหน้าหรือลายพิมพ์นิ้วมือจากรายการประวัติการจัดทำบัตรเดิมในระบบคอมพิวเตอร์

(๓) กรณีมีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับรายการบุคคลของผู้ขอมีบัตร ให้สอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลที่น่าเชื่อถือ

(๔) เมื่อปรากฏว่าผู้ขอมีบัตรเป็นบุคคลเดียวกับผู้มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนบ้าน หรือทะเบียนประวัติ ให้พิมพ์ลายนิ้วมือและถ่ายรูปผู้ขอมีบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(๕) ตรวจสอบรายการบุคคลและภาพใบหน้าในคำขอมีบัตรที่พิมพ์ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ เปรียบเทียบกับหลักฐานที่มีอยู่อีกครั้ง เมื่อเห็นว่ารายการถูกต้องให้ส่งพิมพ์บัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์

(๖) เรียกเก็บค่าธรรมเนียมแล้วแต่กรณีตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๗) เมื่อได้ดำเนินการพิมพ์บัตรเรียบร้อยแล้วให้มอบบัตรให้แก่ผู้ขอมีบัตร โดยก่อนจะมอบบัตรให้นายทะเบียนเรียกบัตรเดิม (ยกเว้นกรณีบัตรหายและบัตรถูกทำลาย) มาทำลายด้วยการเจาะรูบริเวณภาพใบหน้าและเลขประจำตัว ๑๓ หลัก และบันทึกภาพหรือสแกนบัตรที่เจาะรูไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ให้เรียบร้อย แล้วคืนบัตรเดิมที่เจาะรูแล้วพร้อมมอบบัตรใหม่ให้แก่ผู้ขอมีบัตรโดยให้ลงชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือผู้รับมอบบัตรไว้ในคำขอมีบัตรด้วยทุกราย

ข้อ ๑๐ การพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ขอมีบัตรให้พิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือขวาและซ้าย ในกรณีที่ผู้ขอไม่มีนิ้วหัวแม่มือข้างหนึ่งให้พิมพ์ลายนิ้วหัวแม่มือเฉพาะข้างที่เหลืออยู่เพียงนิ้วเดียว ถ้าไม่มีนิ้วหัวแม่มือทั้งสองข้างให้พิมพ์ลายนิ้วมือนิ้วใดนิ้วหนึ่งข้างละหนึ่งนิ้วเริ่มตั้งแต่นิ้วชี้ และหากไม่มีนิ้วมือเหลืออยู่เลยให้ยกเว้นการพิมพ์ลายนิ้วมือ ทั้งนี้ ให้บันทึกเหตุดังกล่าวไว้ในคำขอมีบัตรด้วย

ข้อ ๑๑ บัตรให้มีอายุใช้ได้สิบปีนับแต่วันออกบัตร เว้นแต่บัตรที่ยังไม่หมดอายุในวันที่ผู้ถือบัตรมีอายุเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ให้ผู้ถือบัตรใช้บัตรนั้นต่อไปได้ตลอดชีวิต

กรณีผู้ถือบัตรพ้นจากสถานะการเป็นคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามระเบียบนี้ ให้บัตรนั้นหมดอายุในวันที่ผู้ถือบัตรพ้นจากสถานะดังกล่าว

ข้อ ๑๒ ผู้ถือบัตรผู้ใดพ้นจากสถานะการเป็นคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามระเบียบนี้ ให้ผู้ยื่นหมดสิทธิใช้บัตรและต้องส่งบัตรคืนนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ณ สำนักทะเบียนแห่งที่ผู้ยื่นมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านหรือทะเบียนประวัติภายในสิบวันนับแต่วันที่พ้นสถานะ

ข้อ ๑๓ แบบ ขนาด ลักษณะของบัตร สี วัสดุตัวบัตร และวัสดุป้องกันการปลอมแปลงบัตร ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด

ข้อ ๑๔ ให้ผู้อำนวยการทะเบียนกลางเป็นผู้ออกบัตรตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๕ ผู้ถือบัตรหรือผู้มีส่วนได้เสียที่มีความประสงค์จะขอตรวจ คัด หรือคัดและรับรองรายการเกี่ยวกับบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียน ได้ที่สำนักทะเบียนกลาง สำนักทะเบียนกรุงเทพมหานคร สำนักทะเบียนจังหวัด หรือสำนักทะเบียนที่ปฏิบัติงานทะเบียนราษฎรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การตรวจ คัด หรือคัดและรับรองรายการเกี่ยวกับบัตรตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนตรวจ หรือคัดสำเนารายการจากข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีอยู่ในฐานข้อมูลทะเบียนกลาง ตามแบบรับรองท้ายระเบียบนี้ หรือจะคัดสำเนาจากคำขอมีบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่จัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนกลางก็ได้

ข้อ ๑๖ เอกสารเกี่ยวกับบัตร เช่น คำขอมีบัตร ใบรับคำขอมีบัตร บัตรที่ได้รับหรือเรียกคืนจากผู้ถือบัตร เป็นต้น ให้นายทะเบียนเก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี จึงจะขออนุมัติทำลายได้

กรณีคำขอมีบัตรที่มีการจัดทำบันทึกการสอบสวน และหลักฐานเอกสารประกอบการพิจารณาจัดทำบัตร ให้เก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี เว้นแต่จะบันทึกภาพหรือสแกนเอกสารดังกล่าวไว้ในระบบคอมพิวเตอร์แล้วให้เก็บเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี จึงจะขออนุมัติทำลายได้

วิธีการขอทำลายเอกสารข้างต้น ให้นายทะเบียนสำรวจเอกสารเกี่ยวกับบัตรที่ครบกำหนดอายุการเก็บในแต่ละปี แล้วทำบัญชีเอกสารที่จะขอทำลายและรายชื่อบุคลากรจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนที่จะแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการทำลายเอกสารซึ่งจะต้องมีผู้ช่วยนายทะเบียนอำเภอหรือผู้ช่วยนายทะเบียนท้องถิ่นร่วมเป็นกรรมการด้วย เสนอนายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานครเพื่อพิจารณาอนุมัติ และเมื่อทำลายเอกสารจนไม่สามารถนำกลับมาใช้ได้ก็เรียบร้อยแล้ว ให้คณะกรรมการทำลายเอกสารทำบันทึกลงชื่อร่วมกันรายงานนายทะเบียนจังหวัดหรือนายทะเบียนกรุงเทพมหานครเพื่อทราบ

ข้อ ๑๗ บัตรที่ได้จัดทำขึ้นตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ และระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการสำรวจและจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ. ๒๕๔๘ ก่อนวันที่ระเบียบฉบับนี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไป จนกว่าบัตรจะหมดอายุ หรือมีบัตรใหม่หรือเปลี่ยนบัตรตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๘ บรรดาประกาศสำนักทะเบียนกลางและหนังสือสั่งการแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยที่มีอยู่ก่อนวันที่ระเบียบฉบับนี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

ร้อยตำรวจโท

(อาทิตย์ บุญญะโสภิต)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง